№ 36. Wtorek 14. Lutego 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inserсya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya i Królestwo Polskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gminy *Potutory i Żółnówka*, obwodu brzeżańskiego, zobowiązały się po wszystkie czasy do utrzymywania szkoły trywialnej w Potutorach, do zbudowania własnym kosztem domu szkolnego, gdzie oraz znajdować się ma i pomieszkanie dla nauczyciela; dalej zobowiązały się sprawić szkolne porządki potrzebne i utrzymywać je, jak niemniej i zabudowanie szkolne zawsze w dobrym stanie, a w razie, gdyby właściciel włości nie miał dostarczyć drzewa wprawdzie przyrzeczonego, lecz jeszcze niezabezpieczonego, tedy gminy przyrzekły dostawić na opał rocznie 8 kóp okłotów trzciny i kosztem swym utrzymywać stróża szkolnego.

Dla uposażenia każdoczasowego nauczyciela przeznaczyły gminy rocznie 183 zł. 96 c. w. a. gotówką, a osypem $9^1/_8$ meców żyta, $9^1/_8$ meców jęczmienia i $9^1/_8$ meców hreczki.

Oprócz tego przyrzekł miejscowy gr. k. proboszcz, Eutymi Gromowicz dawać nauczycielowi przez ciąg swego urzędowania corocznie po 2 meców pszenicy. Gmina Potutory zobowiązała się też ogrodzić ćwierć morga z własnego pastwiska, lub. zakupić inny grunt takiej obszerności na użytek nauczyciela.

Udowodnioną tym sposobem gorliwość o podźwignienie oświaty ludowej podaje c. k. Namiestnictwo do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Amortyzacya papierów. — Ogłoszenie sądu doraźnego w Weneckiem.)

Wiedeń, 11. lutego. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym listem własnoręcznym z 6. lutego r. b. mianować najłaskawiej tajnego radcę i byłego ministra handlu, *Jerzego Toggenburga*, namiestnikiem Wenecyi.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Ponieważ dnia 4. b. m. spalono znowu za 1 milion złotych „Vaglia“ w obecności mianowanej w tej mierze komisyi, przeto pozostaje z 20 milionów przeznaczonych pierwotnie do wydania, już tylko cztery.

— *Gazz. di Venezia* zawiera następujące obwieszczenie:

„C. k. Namiestnictwo prowincyi weneckich. — Obwieszczenie: J. Excelencya, fml. hrabia Degenfeld, jenerał-komendant II. armii, widział się w obec rozszerzanego coraz bardziej od niejakiego czasu przez stronnictwo rewolucyjne systemu uwodzenia i podburzania c. k. wojsk, i w moc przynależnej mu władzy polegającej na zwyczajnych prawach jego juryzdykcyi — spowodowanym do ogłoszenia rozkazem dziennym z dnia 1. lutego sądu doraźnego za zbrodnie przeciw wojskowej sile państwa, a to w całym obrębie okręgu weneckiego, prowincyi mantuańskiej i obwodu trydentyńskiego, i które to rozporządzenie wejść ma w moc obowiązującą z dniem 15. lutego r. b.

Co niniejszem według zawiadomienia J. Excelencyi otrzymanego tu dnia 1. b. m. podaje się do wiadomości publicznej.

Wenecya, 3. lutego 1860.

C. k. namiestnik *Bissingen*.“

(Sprawozdanie komisyi długów państwa.)
(Ciąg dalszy.)

	zł.	c.
II. 5proc. obligacye tej samej waluty	121.241	$16^1/_2$

III. Według wykazu *A.* w monecie konwencyjnej uprocentowane obligacye państwa, a mianowicie:

	zł.	c.
po 6 pct.	2.500	—
„ 5 pct.	45,816.639	$12^5/_8$
„ $4^1/_2$ pct.	6,971.355	$22^2/_8$
„ 4 pct.	20,679.829	$13^5/_8$
„ $3^1/_2$ pct.	593.003	$43^5/_8$
„ 3 pct.	14,909.033	50
„ $2^1/_2$ pct.	5,885.599	22
„ 2 pct.	35	—
„ 1 pct.	139.600	—
razem .	94,997.595	$44^1/_8$

IV. Według wykazu *B.* w walucie wiedeńskiej uprocentowane obligacye dawniejszego długu państwa, a mianowicie:

	zł.	c.	zł.	c.
po 3 pct.	8.155	—		
„ $2^1/_2$ pct.	962.907	27		
„ $2^1/_4$ pct.	2.985	$12^2/_8$		
„ 2 pct.	1,890.396	$38^4/_8$		
„ $1^3/_4$ pct.	97.083	4		
razem .			2,961.527	$21^6/_8$

V. Według wykazu *C.* w wiedeńskiej walucie uprocentowane obligacye dawniejszego długu państwa nie do wylosowania, tudzież stanowo-domestykalnego długu, a mianowicie:

1. w 3proc. obligacyach nadwornej kamery liwerunku srebra kościelnego, razem	9.206	41		
2. w nieuprocentowanym niższo-austryackim zapisie długu na .	13	$21^2/_8$		
			9,220	$2^2/_8$
3. następnie w obligacyach domestykalnych *a)* stanów niższej Austryi w ogółowej kwocie . .	2,885.344	$49^6/_8$		
b) stanów wyższej Austayi w ogółowej kwocie	1,355.254	$17^4/_8$		
c) stanów Styryi w ogółowej kwocie	7.509.510	$19^2/_8$		
			11,750.109	$26^6/_8$
w ogóle			11,759.329	$28^6/_8$

VI. Według wykazu *D.* w 5 proc. obligacyach indemnizacyjnych krajów koronnych w ogółowej kwocie	9,522.410	—

VII. Według wykazu *E.* nieuprocentowane obligacye osób prywatnych, korporacyi i instytutów:

a) w monecie konwencyjnej:

w pozostałości z obligacyi dd. Paryż 1809 na 80.000 zł. św. pamięci Klemensa Lotara księcia Metternicha, w kwocie	6.200	—

na które aż do zupełnego umorzenia spłacono rocznie 2066 zł. 40 kr.

b) w walucie wiedeńskiej:

1. w pretensyach wykazanych od pozycyjnego numeru 2 do 8 wykazu *E.* w ogółowej kwocie .	287.343	$48^7/_8$
2. w dowodach czyli asygnacyach wynagrodzenia za wydane przez fundusz amortyzacyi cesarsko-rosyjskiemu rządowi w Warszawie roku 1824 obligacye pożyczki wojennej i liwerunku w ziarnie dawniejszej Galicyi zachodniej i obwodu Zamojskiego w kwocie	38,880	$41^4/_8$
razem w walucie wiedeńskiej	326.224	$30^3/_8$

VIII. Uprocentowane obligacye korporacyi i towarzystw akcyonaryuszów:

a) w walucie wiedeńskiej:

	zł.	c.		
1. Obligacye kilku węgierskich komitatów po 4 pct. w kwocie	109.036	$5^2/_8$		
2. Akcye towarzystwa węgierskiej żeglugi kanałowej po 5 proc. w kwocie	10.000	—		
razem .			119.036	$5^2/_8$

b) w monecie konwencyjnej:

1. 4proc. od 1. lipca 1860 do 1. lipca 1863 spłacalne obligacye uprzywil. towarzystwa akcyonaryuszów północnej kolei żelaznej Cesarza Ferdynanda w ogółowej kwocie	1,750.000	—
2. 3proc. od 1. stycznia 1863 uprocentowane i od tego czasu do 1. stycznia 1872 spłacalne obligacye uprzywilej. towarzystwa akcyonaryuszów galicyjskiej kolei żelaznej Karola Ludwika w kwocie	13,989.642	—
razem .	15,739.642	—

IX. *c)* W austryackiej walucie 5pct. od roku 1871 do 1906 obligacye do losowania uprzywil. towarzystwa akcyonaryuszów kolei żelaznej Cisy, w ogółowej kwocie . . . . zł. 15.750.000 c. —

Składa się więc wykazany ogółowy majątek byłego po dzień 1. stycznia 1860 funduszu amortyzacyi pod względem pojedyńczych walut pieniężnych:

a) w walucie austryackiej:

	zł.	c.
1. w gotówce	3545	79
2. w asygnacyach centralnej kasy państwa w ogółowej kwocie	41,937.000	—
3. w 5proc. obligach w ogółowej kwocie	121.241	$16\frac{1}{2}$
4. w obligacyach prioritatis żelaznej kolei Cisy w ogółowej kwocie	15,750.000	—
Razem .	57.811.786	$95\frac{1}{2}$

b) w monecie konwencyjnej:

	złr.	kr.
1. w obligacyach państwa i stanowych w ogółowej kwocie	94,997.595	$44\frac{1}{8}$
2. w obligacyach indemnizacyjnych w ogółowej kwocie .	9,522.410	—
3. w obligacyach akcyonaryuszów towarzystw kolei żelaznej w ogółowej kwocie . . .	15,739.642	—
4. w reszcie z nieuprocentowanego długu prywatnego w kwocie	6200	—
Razem .	120,265.847	$44\frac{1}{8}$

7. w walucie wiedeńskiej:

1. w uprocentowanych do wylosowania obligacyach dawniejszego długu państwa w kwocie 2,961.527 zł. $21\frac{6}{8}$ kr.
2. w takich samych nie do wylosowania obligacyach długu państwa i stanowo-domestykalnego długu w kwocie . . . . 11,759.316 $07\frac{4}{8}$
3. w nieuprocentowanym niższo-austr. zapisie długu 13 $21\frac{2}{8}$
4. w obligacyach prywatnych częścią uprocentowanych, częścią nieuprocentowanych w kwocie 445.260 $35\frac{5}{8}$

przeto razem . 15.166.117 $26\frac{1}{8}$.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ameryka.

(Projekt za rewizyą konstytucyi. — Bezpieczeństwo publiczne w Mexyku. — Wiadomości bieżące.)

Nowy Jork, 14. stycznia. Gubernator państwa Wirginii zaproponował w swem poselstwie rocznem, by ciała prawodawcze wszystkich państw Stanów zjednoczonych zwołać w jedno konstytujące zgromadzenie narodowe, i w ten sposób przeprowadzić rewizyę konstytucyi unii, i ułatwić pojednanie między północnemi a południowemi prowincyami. Chodziłoby głównie o to, aby uwzględnić te żądania prowincyi południowych, których prowincye północne nie chcą uznać, dając tym sposobem główny powód do niesnasek. Wniosek ten nie znajduje poparcia, bo zachwiewa dotychczasową konstytucyę, która jest jedyną spojnią unii. Namiętności stronnicze rozżarzyły się tymczasem do tego stopnia, że zaledwie w domu reprezentantów dadzą się powściągnąć gwałtowne wybuchy, które zresztą codzień zagrażają na nowo.

Z Nowego Orleanu piszą pod dniem 13. stycznia według źródeł mexykańskich wzdłuż gościńca z Veracruz do Mexyku utworzyły się wydziały bezpieczeństwa. Powieszono ze 100 rozbójników, i dopiero potem powróciło bezpieczeństwo po niepewnych od dawna gościńcach.

Listy prywatne z Nowego Jorku upewniają, że do wyboru prezydenta przyjdzie już najdalej w przeciągu ośmiu dni, i to z tej poziomej przyczyny, że wielu członkom wychodzą pieniędzy, a przed wyborem prezydenta czyli przed ukonstytuowaniem izby nie mogą pobierać swych płac dziennych.

Hiszpania.

(Domyślne zamiary Hiszpanii w Maroku. — Doniesienia z teatru wojny.)

Madryt, 5. lutego. Rząd hiszpański zamierza jak słychać zatrzymać dla siebie ziemię zdobytą na Marokanach. Sprowadzono też więźniów dla wybudowania nowej kolei żelaznej między Ceutą i Tangierem. Oprócz tego rząd hiszpański fortyfikować ma wyspę Toryi, która dominuje nad zatoką gibraltarską.

— Depeszą z dnia 31go stycznia naczelny jenerał armii afrykańskiej donosi między innemi, że dniem wprzód upraszał gubernator Gibraltaru o pozwolenie do wylądowania i przypatrzenia się obozowi hiszpańskiemu nad Guad el Jelu, a na co przyzwolono z wszelką uprzejmością.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenie w izbach.)

Londyn, 8. lutego. Jej Mość Królowa i książę małżonek byli dnia wczorajszego razem z książętami i księżniczkami dworu królewskiego obecni na balu dla dzieci, który księżna Kent wyprawiła w Frogmore. — Książę Oranii spędził większą część dnia wczorajszego na oglądaniu arsenału w Woolwich i domu dla inwalidów w Greenwich.

— Na przedwczorajszem posiedzeniu *izby wyższej* oświadczył hrabia *Grey* na zapytanie lorda *Viviana*, że rząd daje wprawdzie korpusom ochotniczym pewną liczbę strzelb, ale nie dostarcza im ani uniformów ani amunicyi, gdyż toby się nie zgadzało z charakterem ochotnictwa. — Hrabia *Donoughmore* pytał, czy lord *Granville* przedłoży traktat zawarty z Francyą, lub też powie przynajmniej, czy podana w *Indep. belge* osnowa jego jest dokładna? Lord *Granville* odpowiedział, że nie trzyma dziennika *Indep. belge* i nie może przeto odpowiedzieć na to pytanie; najstosowniejszą zdaje mu się przedłożyć budżet razem z traktatem, ale słabość kanclerza skarbu przeszkodziła temu. Hrabia *Derby* powiada, że nie pojmuje, dlaczego nie mianoby poznać traktatu przed budżetem, ale hrabia *Granville* obstawał przy swojem zdaniu. Potem zapowiedział *Derby* na jutro interpelacyę względem zaburzeń w kościele ś. Jerzego. Lord *Brougham* sądzi także, że należałoby położyć koniec tym zdrożnościom, które powtarzają się co niedzieli.

W *izbie niższej* oznajmił przedwczoraj lord *Palmerston* na zapytanie *D'Israelego*, że kanclerz skarbu przedłoży w piątek budżet i traktat handlowy. Pan *Baxter* zapytał: A kiedy rozpocznie się debata nad obydwoma? Lord *Palmerston*: „Termin na to oznaczy izba sama.“ Pan *Kinglake* zapowiedział na wtorek (14. lutego) wniosek względem adresu do Królowy z prośbą, ażeby izbie przedłożono kopie korespondencyi między rządem Jej król. Mości i rządami Cesarza Francuzów i Króla sardyńskiego co do projektu wcielenia Sabaudyi i Nissy do Francyi; przyczem chce także zwrócić uwagę izby na postanowienia tajemnej umowy, zwanej „pacte de famille“, jaką miał zawrzeć Cesarz Napoleon z Królem sardyńskim.

Francya.

(Nowiny dworu. — Ordery dla wojskowych sardyńskich. — Handel francuski. — Wiadomości bieżące. — Powstanie w Stambule nie potwierdza się. — Wypadki dzienne.)

Paryż, 8. lutego. Zaraz po nadejściu depeszy, która doniosła zajęcie Tetuanu, kazał Cesarz telegrafem złożyć Królowej hiszpańskiej swoją gratulacyę.

— Książę Joachim Murat pojechał z polecenia Cesarza do Karlsruhe na pogrzeb Wielkiej Księżny Stefanii.

— *Monitor* donosi, że Król sardyński przeznaczył 790 krzyżów orderu ś. Maurycego, ś. Łazarza i sabaudzkiego orderu wojskowego, tudzież przesłał 8000 medalów za waleczność do rozdania w armii francuskiej, która walczyła za niepodległość włoską. *Monitor* dodaje: W odwzajemnienie tego zaszczytu kazał Cesarz wymienić sobie oficerów, którzy odznaczyli się w armii sardyńskiej, i nadał im, jak wiadomo, krzyże legii honorowej.

— Handel francuski zaczyna się już otrząsać z wrażenia, jakie sprawił nowy program cesarski. Nie ma już mowy o zamykaniu fabryk, owszem robią fabrykanci wielkie przygotowania, by wytrzymać konkurencyę i wyprzedać swoje zapasy. Handel będzie musiał przebyć peryod stagnacyi, ale szczęściem nie mają fabryki zbyt wielkich zapasów.

— Najdalej za 14 miesięcy będzie miała Francya w pogotowiu 1100 dział gwintowanych do służby polowej i oblężniczej.

— Oprócz wiadomej już redukcyi kontyngensu z klasy wieku 1859 postanowił rząd, jak donosi *Constitutionnel*, rozpuścić wkrótce już wszystkich żołnierzy z klasy 1853, którzy mają być abszytowani z dniem 31. grudnia 1860.

— Zaczął tu wychodzić nowy tygodnik polityczny *l'Avenir commercial*, który ma reprezentować teoryę wolnego handlu.

— Ostatniej soboty zawarto w dwudziestu dzielnicach nowego Paryża do czterysta małżeństw.

— Doniesienie dziennika *Pays* o wybuchnięciu groźnego powstania (une grave insurrection) w Konstantynopolu, zaniepokoiło bardzo umysły, i obawiają się już powszechnie, by w miejsce kwestyi włoskiej nie wytoczono nowej wschodniej. Doniesienie to nie otrzymało jednak żadnego sprawdzenia w drodze urzędowej. Słychać, że zawierzytelnieni w Paryżu posłowie mocarstw wielkich zebrać się mają na konferencye dla załatwienia kwestyi włoskiej. Przy takiej niepewności przymierza z Anglią i przy spodziewanym upadku ministerstwa Palmerstona, tudzież ze względu na trudność stanowiska, jakie dyplomacya francuska zajmuje w obec postanowień traktatu zuryskiego i coraz usilniejszych zabiegów mieszkańców włoskich, przy tej niechęci z powodu dążności Sardynii, która radaby zachować dla siebie Sabaudyę i Nissę, byłoby dyplomacyi tej bardzo na rękę, gdyby mocarstwa europejskie mogły się z rządem francuskim porozumieć, i tym sposobem uwolnić go od przykrego położenia i od wszelkiej odpowiedzialności.

— Syn pana Mocquarta szefa gabinetu i prywatnego sekretarza Cesarza, mianowany niedawno kapitanem w 3 pułku Spahów, obejmuje dowództwo nad oddziałem Spahów i strzelców afrykańskich, co ma odejść z wyprawą do Chin. Młody Mocquart brał już udział w walkach w Kabylii, Krymie i Włoszech.

— *Monitor* ogłasza, że drukarz i żerant dziennika *Union Francomteise* w Besançon skazani zostali na 150 fr. kary i koszta procesu, za przedrukowanie wiadomego podrobionego listu Wiktora Emanuela.

— Bale wielkiej opery tak mało dotychczas zwabiały gości, że dochód nie pokrywa jeszcze wydatków.

— Dnia 1. maja otworzy się w Troyes ogólna wystawa artystyczna i trwać będzie całe dwa miesiące.

Włochy.

(Dekret królewski względem administracyi wojskowej. — Protestacya margrabi de Beauregard.)

Turyn, 4. lutego. *Gazeta urzędowa* ogłasza następujący dekret królewski:

„Wiktor Emanuel II. i t. d.

Na wniosek ministra-prezydenta i ministra wojny rozporządziliśmy i rozporządzamy:

Wojska naszej armii czynnej *(esercito combattente)* mają być pod względem awansów, sprawowania wojennej sprawiedliwości karnej i co do zastosowania artykułu V. ustawy z 27. kwietnia 1850 względem przeniesienia w stan spoczynku, postawione na stopie pokojowej.

Pomieniony powyżej minister ma zająć się wykonaniem niniejszego dekretu.

Dan w Turynie dnia 27. listopada 1859.

Wiktor Emanuel. A. La Marmora.“

— *Gazette de Savoie* zamieszcza protestacyę margrabi Costy de Beauregard przeciw wcieleniu Sabaudyi do Francyi. Protestacya ta, pisana w formie listu do redaktora gazety, jest treści następującej:

„Panie redaktorze! Mam przed sobą jeden numer *Gazety sabaudzkiej*, który zwraca moją uwagę na pewną korespondencyę, gdzie nazwany jestem emisaryuszem stronnictwa annexyonistów w Paryżu i uchodzę za najgorętszego zwolennika wcielenia.

Zamiast wszelkiej odpowiedzi wydawanemu w Lugdunie dziennikowi *Salut publice* i jego komentatorowi w Nizzie, które kłamstwo to przedstawiają za podobne do prawdy, proszę cię przyjąć następujące oświadczenie, jakiem w innym już czasie odpierałem podobne oszczerstwa:

„Nazwany jednym z najgorętszych zwolenników zasad separatystycznych winien jestem samemu sobie i mojej przyszłości, której zawsze pozostanę wiernym, zaprzeczeć najformalniej temu przepuszczeniu, które poczytuję za obelgę.

Znam położenie mego kraju i jego aż zanadto słuszne żałoby, dopokąd też posiadać będę mandat deputowanego nie poprzestanę z wytrwałością i poświęceniem bronić jego dobra, o ile wystarczą moje słabe siły. Przedewszystkiem i mimo wszystkiego jednak pozostanę wiernym sztandarowi prawowitości, moim skłonnościom dynastycznym i dziedzicznym w mojej rodzinie tradycyom.

Chambery 11. sierpnia 1859.“

To jest program honorowy, od którego nigdy nie odstąpię. Co do mego politycznego sposobu myślenia w kwestyi żywotnej, która w Sabaudyi tak żywe wznieca zajęcie, to wyjawię go głośno: nie mogę żadną miarą przyłączyć się do agitacyi, która zamierzałaby separatyczne objawić dążności; dążności takie są zdaniem mojem rewolucyjne i tem karygodniejsze, jeżeli wpływa na nie obca intryga lub obcy nacisk.

Jedyna tylko władza może uprawnić apelacyę do narodu — władza królewska. W tym dniu, kiedyby wyrzekł Wiktor Emanuel: wybierajcie między Francyą lub mną, mogłyby swobodnie podnosić głos namiejętności, obawy, nadzieje, honor i wierność nie potrzebowałyby się wahać dłużej, bo w owym dniu ustąpienie Sabaudyi byłoby życzeniem samego monarchy.

Niemce.

(Pobyt W. księcia toskańskiego w Mnichowie.)

Mnichów, 6. lutego. *Neue Münchner Ztg.* pisze: „Rozmaite dzienniki podały temi dniami wiadomość, że Jego M. Wielki Książę toskański odjechał do Sztutgardy, ale pakunki swe wysłał do Moguncyi, że podróż ta, zachowana w najgłębszej tajemnicy, nie ma innych jak tylko polityczne cele i że nakoniec J. M. Wielki Książę stanął osobiście w Paryżu i t. p. Wiadomości te są jednak niedokładne czyli raczej powiedziawszy fałszywe. Po prawdzie ma się rzecz jak następuje: We czwartek rano udał się J. M. Wielki książę do Augsburga, w piątek do Ulmu, a przedwczoraj wieczór po dwudniowej niebytności stanął z powrotem w Mnichowie. Wycieczka ta miała tylko obeznać W. Księcia bliżej z obydwoma pomienionemi miastami, a żadnych innych nie miała celów. Nie miał też J. M. Wielki Książę żadnych pakunków przy sobie, tem mniej zaś potrzebował je wysyłać do Moguncyi.

Szwecya i Norwegia.

(Sesye storthingu. — Przymus paszportowy zniesiony.)

Chrystyania, 1. lutego. Komitet konstytucyjny postanowił jednomyślnie niepolecać jak na teraz storthingowi do przyjęcia ustawy kardynalnej względem zaprowadzenia corocznych sesyi storthingowych (miasto dotychczasowych trzechletnich). Odelsting uchwalił dnia 24. z. m., by zniesiono wszelki przymus paszportowy tak dla podróżujących w Norwegii, jak i dla podróżnych przybywających z zagranicy.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Uwzględnienie szlachectwa pomiędzy ludnością kaukaską. — Reorganizacya Kaukazu.)

Petersbug, 2. lutego. Na przedstawienie komitetu kaukaskiego wydał Cesarz rozporządzenie z dnia 18. grudnia 1859, by aż do prawnego rozpoznania prerogatyw wszystkich stanów ludności goralskiej przypuszczano tych wszystkich, którzy w niedawno podbitych pokoleniach należeli do rzędu książąt, a w pokoleniach osetyńskich do szlachty (jako to Badylatów z pokolenia Dyzorsk, Aldarów z pokolenia Tagaursk i Taubinerców z pokolenia Kurtatynów) — do służby w regularnem wojsku rosyjskiem na poświadczenie naczelnika armii kaukaskiej, a mianowicie na podstawie praw przysłużających ochotnikom pierwszego stopnia z obowiązkiem służenia aż do rangi oficerskiej w armii rosyjskiej przez lat cztery w randze podoficera. Postanowienie to ogłoszono cesarskim rozkazem dziennym z 24. stycznia.

— Reorganizacya Kaukazu rozpoczęła się już zarówno pod względem wojskowym jak i administracyjnym. Północna linia obronna będzie w ten sposób przekształcona, że lewe skrzydło obejmie część kraju, co dotychczas należał do prawego skrzydła, a mianowicie stacye Piatyhorsk i Georgiewsk, tudzież okolice przeznaczone Kabardyńcom. Pomiędzy Kabardyńcami a Karaiczami stanie nowy podział graniczny. Twierdza Chodum-Borz w Daghestanie, wysunięta zanadto naprzód, będzie zniesiona, a natomiast powstanie nowa warownia w drodze między Wedenem a Preobrażeńskiem. Poczta co dawniej czasami tylko szła z Tyflidy do Kutaidy, pójdzie na przyszłość co tydzień z Tyflidy na Kutais do Redout Kale i Sukum Kale, przerznie zatem wyżyny czerkieskie aż po wybrzeża czarnego morza. Dalszą ważną zmianą będą wprowadzane już teraz po części zniżenia dotychczasowej w taryfie prohibicyjnej. Nadal będą pud (40 funtów) żelaza lanego opłacać zamiast 15 tylko 5 a pud żelaza kutego zamiast 50 tylko 40 kopijek.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 10. lutego. Na dniu 1. marca mają być sprzedane w Marsylii ostatnie dwa okręta austryackie, zabrane w ciągu wojny.

Wenecya, 9. lutego. Przedwczoraj umarł biskup w Wincenzie.

Werona, 10. lutego. Miasteczko Treviglio wyniesione zostało do rzędu miast. — Wkrótce ma nastąpić w Królewstwie Sardyńskiem reforma poczty i zniżenie należytości pocztowych. — Oddzielną dotąd administracyę armii centralno-włoskiej połączono teraz z armią sardyńską.

Paryż, 10. lutego. Zapewniają, że dziś ogłosi *Monitor* traktat handlowy z Anglią.

Marsylia, 9. lutego. Podług doniesień z Konstantynopola z 1. b. m. zażądał pełnomocnik holenderski od Porty satysfakcyi za obrazę, jakiej doznał publicznie w Pera.

Londyn, 10. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu *izby niższej* oświadczył lord *Palmerston*, że nie wie, czy kanclerz przedłoży w piątek budżet, ale przedłożenie traktatu handlowego nastąpi na wszelki wypadek. *Fitzgerald* pytał, czy między Francyą i Anglią stanęła jaka umowa względem warunków, jakie mają być przedłożone Chinom, jako też względem wspólności działań a mianowicie względem nieustającego obsadzenia pewnej części państwa chińskiego. Lord *J. Russel* odpowiedział, że nieistnieje żadna umowa taka, ale wydany został rozkaz, który odpowiada osnowie tego pytania.

Jak donosi dziennik *Daily News* nastąpią wybory do izb piemonckich 5. marca, a izby zbiorą się w połowie marca.

Turyn, 8. lutego. Słychać, że książę Carignan będzie mianowany jeneralnym komendantem marynarki. Były lombardzki prefekt finansów, Capellari della Colomba, mianowany jest szefem sekcyjnym w ministeryum finansów. Fanti otrzymał kredyt w sumie 12 milionów na wydatki dla armii. Ustawa gminna ma być zrewidowana.

Neapol, 7. lutego. Jenerał Filangieri ustąpił już stanowczo, a na prezydenta powołał Król księcia Passaro.

Berlin, 10. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych obrano *Simsona* znowu prezydentem, a *Grabowa* i *Matthisa* wiceprezydentami.

Kopenhaga, 10. lutego. Prezydent gabinetu Rottwitt umarł wczoraj nagle, i zaraz potem podało się całe ministeryum do dymisyi. którą Król potwierdził. — Obadwaj prezydenci sejmu otrzymali wezwanie do Króla. Stare ministeryum urzęduje jeszcze tymczasowo. Blixen mianowany jest prowizorycznie prezydentem gabinetu, Wessenholz ministrem dla Holsztynu, a Jessen ministrem sprawiedliwości. Jak donosi *Faedrelandet*, miał Król powołać Madwiga.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. i 12. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	325.11	— 4.4°	93.9	zachodni	sł.	śnieg
2. god. po poł.	325 68	— 3 2°	87.9	„	„	„
10.god. wiecz.	325.71	— 3.8°	95.0	„	„	pochmurno

Wysokość śniegu 16'''.

Pora	Barometr	Stopień ciepła	Stan powietrza	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	325 59	— 4 8°	89.8	zachodni	sł.	śnieg
2. god. po poł.	324 31	0.9°	78.2	północny	„	„
10.god. wiecz.	325.24	— 3.6°	90.9	zachodni	„	pochmurno

Wysokość śniegu 21.'''

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. lutego.

Hotel europejski: PP. Starzyński Boj., z Derewni. — Juriewicz Stan. z Skomoroch. — Wolański Fr., z Rzepiniec. — Konaszewski Hir., z Żeliborów. — Wolański Wiktor., z Rzepiniec.

Hotel Langa: Br. Schloysnig T., c. k. pułk., Zembery M., c. k. rotm. i Kalinowicz T., c. k. aud. sztab., z Gródka. — Oross J., c. k. major, z Żółkwi.

Hotel angielski: Brzeżany Maur., z Konczak.

Pod tygrysem: Fiałko Fr., c. k. kapitan, z Gracu.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. lutego.

PP. Gardow, c. r. jen.-maj., do Wiédnia. — Wiszniewski Jan i Hryszowski Er., do Póhacz. — Br. Brückman Henr., do Wołoszczy. — Grudki Karol, do Śniatyna. — Dzwonkowski Ed., do Gromnik. — Bogusz Grac., do Ostałowic. — Hr. Zborowski Prosp., do Skotyszczyn.

TEATR.

Dziś opera niem.: **„Alessandro Stradella."**

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. lutego.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77 80. Metaliki po 5% za 100 zł. 68.80; po 4½% za 100 zł. —.— ; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 860.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 191 30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 112 75. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.19, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 13. lutego.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	10	6	18
Dukat cesarski	„ „	6	15	6	22
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	60	10	77
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	4	2	7
Talar pruski	„ „	1	97	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	85	—	85	67
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	70	85	71	68
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	90	77	78

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 13 lutego.	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	85	50
„ przedał „ „ 100 po	86	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	49

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 10. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64.—	64.50
Z pożyczki narod. po 5%	77 50	77.70
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—.—
Metaliki po 5%	68.50	68 75
dtto. „ 4½%	59.50	60.—
dtto. „ 4%	53.50	54.—
dtto. „ 3%	39.50	40.—
dtto. „ 2½%	34.25	34.50
dtto. „ 1%	13 60	13.70
Przez. do wylos. z r. 1834	375.—	385.—
„ 1839	124.—	124.50
„ 1854	108.50	108.75
Renty Como po 42 lir. aus.	16.25	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66.—	67.—
„ 4½%	57.—	58.—
„ 4%	50.—	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	44.—	45.—
„ 3%	62.—	64.—
„ 2½%	60.—	61.—
„ 2¼%	52.—	52.50
„ 2%	46.—	47 —
„ 1¾%	40.—	41.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	66.—	67.—
„ 4½%	57.—	58.—
„ 4%	53.—	53.50

B. Krajów koronnych (Obligacye Indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	90.50	91.50
Węgier	71.—	71.50
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	70.—	70.50
Galicyi	70 50	70.75
Bukowiny	68 —	68 50
Siedmiogrodu	68.—	68 50
innych krajów kor.	86.—	94.—
Z klauz los r. 1867	—.—	—.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	80.25	80.75

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	66.—	67.—
„ 4%	50.—	51.—
Dług Salcburga „ 3½%	44.—	45.—
„ 3%	39.—	40.—
„ 2½%	32.—	33.—
Dług Krainy „ 2%	25.—	26.—
„ 1¾%	21.—	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	22.—
„ 2½% za 100 zł.	—.—	20.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	13.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	850.—	852.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	190 50	190.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	580	582.—
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1938 —	1940
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	266.50	267.—
Kol Ces. Elżbiety po 200 zł.	171 50	172 —
Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	134 —	134 50
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	155.—	156 —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 60 zł. (30%)	97.—	97.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	650.—	.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
z wpłatą 60 zł, (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	116.—	118.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	440.—	442.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	210.—
Mosts łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	355.—	357.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	330.—	340.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.50	103.—
10 „ 5%	99.—	99.50
przeznacz. do los. po 5%	92.—	93.50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
przez. do los. po 5%	88 50	89 —
Gal. Tow kred. po 4%	85.50	86.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	91.50	92.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	136.50	137.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134.—	135.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	82.50	83.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	100.50	101.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103.25	103.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126.—	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.50	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.—	85 —
Salma „ 40 „ „	39.—	39.50
Palfiego „ 40 „ „	39.50	40.—
Clarego „ 40 „ „	37.50	37 75
St. Genois „ 40 „ „	36.50	37.—
Windischgrätza 20 zł. „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	27.75	28.—
Keglevicha 10 „ „	16.—	16.50

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	114.50
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	114.50	114 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	114.75	114.75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	—.—	101.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	—.—	133.40
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	53.—	53.10
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.		—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ		5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	31 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	29⁵⁄₁₀ „
Korona	13 „	25 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Pożar.) W Delatynie, w obwodzie stanisławowskim zgorzało na dniu 24. z. m. sześć domów żydowskich. Z czego powstał ogień, niedociekano jeszcze.

(Ludność Wiédnia.) Według najnowszych urzędowych dat statystycznych liczy stołeczne i rezydencyjne miasto Wiédeń z swemi 36 przedmieściami 9502 domów, 89.797 partyi mieszkańców, 284 999 osób miejscowej a 229.088 osób przybyłej ludności. Ogólna ludność miasta wynosi 476.222 osób, nie wliczając w to 37.865 miejscowych osób, nieobecnych w tej chwili. Ludność miejscowa rozpada się:

I. Podług religii: na 270.255 łacińskich, 87 greckich i 84 ormiańskich katolików na 1148 greckich i 452 ormiańskich nieunitów; na 5519 luterskich i 1188 reformowanych ewangielików, 14 unitaryuszów, 6217 izraelitów i 46 członków rozmaitych innych wyznań.

II. Podług powołania, zarobku i źródła utrzymania: na 890 duchownych, 9207 urzędników, 774 nieczynnych wojskowych, 2995 literatów i artystów, 376 adwokatów i notaryuszów, 1136 lekarzy, 253 posiadaczy ziemskich, 5490 właścicieli domów i rent, 24.151 fabrykantów i rękodzielników, 3668 kupców, 185 żeglarzy i rybaków, 381 robotników pomocnych przy gospodarstwie wiejskiem, 27.729 robotników przy rękodzielnictwie, 3308 robotników przy handlu, 10.417 innych sług, 7258 robotników dziennych, 7920 innych mężczyzn po wyżej 14 roku i 178.859 innych kobiet i dzieci poniżej 14 roku.

III. Podług płci i stanu: na 132.540 mężczyzn a mianowicie 81.911 bezżennych, 45.547 żonatych i 5655 wdowców, na 151.459 kobiet a to 85.564 niezamężnych, 47.547 zamężnych i 18.348 wdów.

IV. Podług wieku: na 43.077 osób płci menskiej do r. 14, 21.846 od r. 14 do 24, 28.285 od r. 24 do 40, 30.599 od r. 40 do 60 i 9733 powyżej 60 lat, na 44.786 osób płci żeńskiej do 14 lat, 23.135 od 14 do 24 lat, 34.733 od 24 do 40, 35.068, od 40 do 60 i 13.737 powyżej 60 lat.

Wykaz

dochodów na c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika."

Przestrzeń obrotu 28 mil.

Miesiąc	Komunikacya osób: Liczba podróżnych	Komunikacya osób: wal. aust. zł.	c.	Transport towarów: cetnary celne	Transport towarów: wal. aust. zł.	c.	Razem: wal. aust. zł.	c.
Styczeń 1860 . . .	18.820	31.771	98	*)409.254	117.094	16	148.866	14
Razem . .	18.820	31.771	98	409 254	117.094	16	148.866	14
Dochód brnto wynosił w styczniu 1860 r.							94.873	63

*) Oprócz tego przewieziono 50.889 cetnarów celnych rozmaitych przesyłek własnego zarządu bez obliczenia należytości transportowej.

Wiedeń, 1. lutego 1860.

C. k. uprzyw. galicyjska kolej żelazna „Karola Ludwika".

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*